

Program međunarodnoga znanstveno-stručnog skupa „Prvih dvadeset godina Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina“, 1. i 2. 12. 2022., Zagreb

četvrtak, 1. prosinca 2022.

Hotel Westin

9.00 – 10.00

Registracija sudionica i sudionika

10.00 – 12.00

Dvorana Panorama

Hotel Westin

Otvaranje skupa i pozdravni govori

mr. sc. Andrej Plenković, predsjednik Vlade Republike Hrvatske (tbc)
Anja Šimpraga, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske
Nj. E. Marija Pejčinović Burić, Glavna tajnica Vijeća Europe
prof. dr. sc. Milorad Pupovac, predsjednik Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora
prof. dr. sc. Ivan Koprić, dekan Pravnog fakulteta u Zagrebu
prof. dr. sc. Vesna Crnić Grotić, dekanica Pravnog fakulteta u Rijeci
izv. prof. dr. sc. Ratko Brnabić, dekan Pravnog fakulteta u Splitu
izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević, dekan Pravnog fakulteta u Osijeku

12.00 – 12.30

Pauza za kavu

12.30 – 13.15
Dvorana Panorama
Hotel Westin

Plenarno izlaganje „Međunarodni instrumenti zaštite prava pripadnika nacionalnih manjina Ujedinjenih naroda, Vijeća Europe i Organizacije za sigurnost i suradnju u Europi: pogled u budućnost“

prof. dr. sc. Josef Marko, Pravni fakultet Sveučilišta u Grazu, Austrija / Eurac Research, Bolzano/Bozen, Italija

13.30 – 15.00

Ručak za sudionice i sudionike konferencije u hotelu Westin

15.00 – 17.00
Dvorana Panorama
Hotel Westin

1. panel Pluralizam kao temeljno vrijednosno opredjeljenje Ustava Republike Hrvatske: neprekoračive granice odlučivanja o pravima nacionalnih manjina

Pitanja na koja će ovaj panel pokušati odgovoriti: *Koje su neprekoračive granice mogućnosti izmjene modela zaštite prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj? Na kojim ustavnopravnim temeljima se zasniva mogućnost Ustavnog suda da nadzire kako saborske, tako i referendumске procese koji bi smjerali modifikaciji pozitivnog pravnog uređenja u tom smislu? Specifično, koje je mjesto i značaj prava nacionalnih manjina u nastojanju očuvanja ustavnog identiteta Republike Hrvatske? Koji su pravni i politički kapaciteti koje otvara uključivanje zaštite pluralizma, a time nužno i identiteta te prava nacionalnih manjina među najvišim vrednotama ustavnog poretka? Kako možemo razmišljati o dvostrukoj ulozi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina kao sredstva zaštite ranjivih skupina od arbitrarnosti većine, i istovremene tvorevine upravo takvog većinskog odlučivanja? Koji su dugoročni učinci neustavnog pokušaja organiziranja referendumа o ćirilćnom pismu? Kako možemo iskoristiti taj događaj kao sredstvo ućenja novih lekcija, i to ne samo o referendumima, već i o odnosu konstitutivne i*

konstituirane vlasti u Republici Hrvatskoj, sadržaju, opsegu i sredstvima zaštite srži hrvatske ustavnosti, kao i o značaju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u našem ustavnom sustavu?

Sudionice i sudionici:

prof. dr. sc. Đorđe Gardašević, Pravni fakultet u Zagrebu
prof. dr. sc. Anita Blagojević, Pravni fakultet u Osijeku
izv. prof. dr. sc. Ana Horvat Vuković, Pravni fakultet u Zagrebu
doc. dr. sc. Matija Miloš, Pravni fakultet u Rijeci
dr. sc. Mato Arlović, Ustavni sud Republike Hrvatske

moderacija: prof. dr. sc. Petar Bačić, Pravni fakultet u Splitu

15.00 – 17.00
Dvorana Ouverture
Hotel Westin

2. panel *Politička predstavljenoost, integracija, asimilacija ili getoizacija: koji je zapravo cilj hrvatske manjinske politike?*

Pitanja na koja će ovaj panel pokušati odgovoriti: Postoji li diskrepancija između prava osiguranih normativnim okvirom i realizacije prava nacionalnih manjina u praksi? Na koji način postojeći zakonski okvir za političku predstavljenoost nacionalnih manjina pridonosi zaštiti i promociji manjinskih prava? Koje su prednosti hrvatskog modela manjinske političke predstavljenoosti u komparativnoj perspektivi? Osigurava li postojeća manjinska politika integraciju svih pripadnica i pripadnika nacionalnih manjina u društvenu, ekonomsku, političku i kulturnu zajednicu? Jesu li pripadnice i pripadnici nacionalnih manjina integrirani na tržište rada? Na koji su način odredbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina doprinijele društvenoj dinamici i razvoju

interkulturalnosti u hrvatskom društvu u posljednja dva desetljeća? Uz pozitivne, uočavamo li i neželjene posljedice koje su proizvele institucije iznikle iz hrvatskog manjinskog zakonodavstva? Kako učinkovito odgovarati na porast broja kaznenih djela motiviranih mržnjom, pri čemu su počinitelji najčešće motivirani etnicitetom žrtve?

Sudionice i sudionici:

mr. sc. Tena Šimonović Einwalter, Pučka pravobraniteljica i članica Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti (ECRI)
prof. dr. sc. Mario Vinković, Pravni fakultet u Osijeku i Sanja Bježančević, doktorandica Doktorske škole Sveučilišta u Osijeku
prof. dr. sc. Siniša Tatalović, Fakultet političkih znanosti
doc. dr. sc. Mario Krešić, Pravni fakultet u Zagrebu
dr. sc. Danijel Vojak, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
dr. sc. Vedran Zlatić, Pravni fakultet u Splitu

moderacija: Viktor Koska, savjetnik u Uredu potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske

petak, 2. prosinca 2022.

Hrvatski sabor, dvorana Josipa Šokčevića i Hotel Westin

10.00 – 12.00
Dvorana Josipa
Šokčevića
Hrvatski sabor

3. Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina 20 godina poslije: politička zastupljenost nacionalnih manjina kao preduvjet za jačanje manjinskih prava

Pitanja na koja će ovaj skup pokušati odgovoriti: *kako je pravo nacionalnih manjina na političku zastupljenost u Hrvatskom saboru i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave utjecalo na razvoj manjinskih prava i provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina? Koji su ključni nedostaci u provedbi Ustavnog zakona i koja su rješenja za efikasniju provedbu? Kako se u praksi ostvaruju prava nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i područne samouprave i kako predstavnici nacionalnih manjina surađuju s izabranim predstavnicima većinskog naroda.*

Pozdravni govori:

Gordan Jandroković, predsjednik Hrvatskoga sabora (tbc)
Anja Šimpraga, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske
mr. sc. Andrej Plenković, predsjednik Vlade Republike Hrvatske (tbc)

Izlagачi:

Furio Radin, potpredsjednik Hrvatskog sabora
prof. dr. sc. Milorad Pupovac, predsjednik Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora

Vladimir Bilek, predsjednik kluba zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru
Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske
Tanja Novotni Golubić, zamjenica Bjelovarsko-bilogorskog župana iz reda pripadnika češke nacionalne manjine
Zoran Baćanović, načelnik općine Borovo

10.00 – 12.00
Dvorana Panorama
Hotel Westin

4. panel **Kakvo nam je obrazovanje za i o nacionalnim manjinama?**

Pitanja na koja će ovaj panel pokušati odgovoriti: *Kako je pravo na obrazovanje na manjinskim jezicima i pismima uređeno u međunarodnom i hrvatskom zakonodavstvu? Kako se ostvaruju prava odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu kojim se djeca pripadnici i pripadnice nacionalnih manjina služe? Koja je važnosti interkulturalnog obrazovanja za osnaživanje i konsolidiranje hrvatske demokracije? Na koje načine obrazovanje na manjinskim jezicima i pismima može poslužiti kao poticaj za demokratizaciju dominantnoga obrazovanja?*

Sudionice i sudionici:

prof. dr. sc. Dinka Čorkalo Biruški, Filozofski fakultet u Zagrebu
prof. dr. sc. Vedrana Vrkaš Spajić, Filozofski fakultet u Zagrebu
dr. sc. Barbara Riman, Institut za narodnostna vprašanja, Ljubljana: Prvih 20 godina učenja slovenskog jezika u Hrvatskoj
Nina Čolović, Srpsko nacionalno vijeće

moderacija: dr. sc. Nikola Baketa, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu

10.00 – 12.00
Dvorana Ouverture
Hotel Westin

5. panel *Očuvanje manjinskih identiteta i kulturne autonomije u vremenu globalizacije*

Pitanja na koja će ovaj panel pokušati odgovoriti: *Koliko su različite, a koliko slične dominantna i manjinske kulture? Kojim se mehanizmima manjinske politike doprinosi izgradnji međukulturnog dijaloga između pripadnika i pripadnica većinskog naroda i nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj? Je li očuvanje kulturne autonomije pripadnika i pripadnika nacionalnih manjina moguće održati tek financiranjem projekata koji teže održavanju, razvoju i iskazivanju manjinskih kultura koje financira Savjet za nacionalne manjine, te očuvanjem i zaštitom manjinskih kulturnih dobara i tradicije koje financira Ministarstvo kulture? Zašto je pitanje uporabe manjinskih znamenja i simbola te manjinskog pisma još uvijek problem?*

Sudionice i sudionici:

dr. sc. Kyriaki Topidi, Head of Culture and Diversity, European Centre for Minority Issues (ECMI)

izv. prof. dr. sc. Ivana Tucak, Pravni fakultet u Osijeku

dr. sc. Dragutin Babić, Institut za migracije i narodnosti

doc. dr. sc. Tijana Vukojić Tomić, Pravni fakultet u Zagrebu i dr. sc. Margareta Gregurović, Institut za migracije i narodnosti

moderacija: prof. dr. sc. Dejan Jović, Fakultet političkih znanosti

12.30 – 14.00

Ručak za sudionice i sudionike konferencije u hotelu Westin

14.00 – 15.00
Dvorana Panorama
Hotel Westin

Plenarno izlaganje “Što Savjetodavni odbor za praćenje Okvirne konvencije i Odbor stručnjaka za praćenje provedbe Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima preporučuju Republici Hrvatskoj?”

prof. dr. sc. Petra Roter, predsjednica Savjetodavnog odbora za praćenje Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i

dr. sc. Aleksandra Oszmianska-Pagett, predsjednica Odbora stručnjaka za praćenje provedbe Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima

15.00 – 16.00
Dvorana Panorama
Hotel Westin

6. panel Provedba međunarodnih standarda zaštite prava manjina: ispunjava li Republika Hrvatska preporuke tijela za praćenje provedbe konvencija Vijeća Europe?

Pitanja na koja će ovaj panel pokušati odgovoriti: *Imaju li multilateralni instrumenti međunarodnog prava nacionalnih manjina još uvijek utjecaja na osnaživanje hrvatske manjinske politike? Koja je uloga međunarodnih mehanizama zaštite prava manjina (Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, Europske povelje za regionalne i manjinske jezike Vijeća Europe i Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti) u promicanju i zaštiti prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj? Koje izazove u provedbi hrvatskog manjinskog zakonodavstva primjećuju stručna tijela Vijeća Europe koja u svojim mandatima imaju skrb o očuvanju prava manjina, njihovih jezika i borbe protiv nesnošljivosti?*

Sudionice:

prof. dr. sc. Vesna Crnić Grotić, Pravni fakultet u Rijeci i članica Odbora stručnjaka za Europsku povelju za regionalne i manjinske jezike

izv. prof. dr. sc. Antonija Petričušić, Pravni fakultet u Zagrebu u Zagrebu i bivša članica Savjetodavnog odbora za praćenje Okvirne konvencije ispred Republike Hrvatske

dr. sc. Nives Mazur Kumrić, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

moderacija: Tatjana Vlašić, zamjenica pučke pravobraniteljice

16.00 – 16.30

Pauza za kavu

16.30 – 18.00

Dvorana Panorama

Hotel Westin

7. panel *Je li medijska budućnosti za i manjinama analogna ili digitalna?*

Pitanja na koja će ovaj panel pokušati odgovoriti: *Promiču li mediji ravnopravnosti nacionalnih manjina te očuvanje njihovih kulturnih identiteta? Kako učinkovito adresirati nedovoljnu zastupljenost nacionalnih manjina u emisijama javne televizije? Prevenira li se učinkovito neprimjeren govor mržnje na portalima i društvenim mrežama? Kako osigurati da nacionalne manjine budu vidljivije široj populaciji građana Republike Hrvatske, umjesto da su samo zastupljene u specijaliziranim emisijama na kanalima HRT-a? Kako osigurati da mediji izvještavaju za manjine, a ne o manjinama? Kako osigurati bolje financiranje medija zajednice usmjerenih manjinama?*

Sudionice i sudionici:

Aleksandar Tolnauer, Savjet za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske

Jasna Vaniček-Fila, Uprava za medije i razvoj kulturnih i kreativnih industrija, Ministarstvo kulture i medija

Katja Kušec, Vijeće za elektroničke medije

prof. dr. sc. Gordana Vilović, Fakultet političkih znanosti

doc. dr. sc. Dunja Majstorović, Fakultet političkih znanosti
Daniela Draštata, Hrvatska televizija
Željka Mandić, Hrvatski radio

moderacija: dr. sc. Paško Bilić, Institut za razvoj i međunarodne odnose

16.30 – 18.00
Dvorana Ouverture
Hotel Westin

8. panel *Prekogranična suradnja s matičnim državama u pitanjima zaštite prava nacionalnih manjina*

Pitanja na koja će ovaj panel pokušati odgovoriti: *Na koji način pripadnici nacionalnih manjina, manjinskih udruga i vijeća nacionalnih manjina održavaju veze s narodom s kojim dijele ista etnička, jezična, kulturna i/ili vjerska obilježja? Doprinos li postojeći bilateralni ugovori o međusobnoj zaštiti nacionalnih manjina poboljšanju i dodatnom razvoju razine zaštite osoba koje pripadaju nacionalnim manjinama? Jesmo li zadovoljni međugraničnom suradnjom lokalnih i regionalnih vlasti u pitanjima zaštite nacionalnih manjina? Koji su primjeri ostvarivanja prava nacionalnih manjina u drugim europskim multikulturalnim društvima? Kako se ostvaruju prava hrvatske nacionalne manjine u drugim državama? Na koji način Republika Hrvatska doprinosi unaprjeđenju statusa i opstanku hrvatske nacionalne manjine u drugim državama?*

Sudionice i sudionici:

prof. dr. sc. Mitja Žagar, Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana
prof. dr. sc. Melina Grizo, Pravni fakultet "Justinijan Prvi", Sveučilište u Skopju, Sjeverna Makedonija
dr. sc. Goran Bašić, Institut društvenih nauka, Beograd
dr. sc. Milan Bošnjak, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske

moderacija: izv. prof. dr. sc. Ružica Jakešević, Fakultet političkih znanosti

18.00 – 18.30

Pauza za kavu

18.30 – 19.30
Dvorana Overture
Hotel Westin

Zaključna rasprava **Kakvu manjinsku politiku želimo provoditi sljedećih dvadeset godina?**

Temeljem zaključaka s panela raspraviti ćemo na koji bi način bilo prikladno provoditi manjinsko zakonodavstvo u budućem razdoblju da bi implementacija istoga rezultirala uzajamnim i sveobuhvatnim osjećajem pripadnosti svih građana na razini države i na lokalnim razinama te u cilju oživotvorenja duha „razumijevanja, uvažavanja i tolerancije“ kojeg propisuje tekst Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Sudionice i sudionici:

prof. dr. sc. Dejan Jović, Fakultet političkih znanosti
izv. prof. dr. sc. Ana Horvat Vuković, Pravni fakultet u Zagrebu
izv. prof. dr. sc. Ružica Jakešević, Fakultet političkih znanosti
dr. sc. Paško Bilić, Institut za razvoj i međunarodne odnose
dr. sc. Nikola Baketa, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Tatjana Vlašić, zamjenica pučke pravobraniteljice

moderacija: Viktor Koska, savjetnik u Uredu potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske

20 GODINA
USTAVNOG ZAKONA
O PRAVIMA
NACIONALNIH MANJINA

